04/07/2026

ΗΠΑ: 250 χρόνια από τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας και το αυξανόμενο κύμα μεταστροφών στην Ορθοδοξία

/ Επικαιρότητα



Κάθε χρόνο, στις 4 Ιουλίου, οι Ηνωμένες Πολιτείες εορτάζουν τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας τους από τη Μεγάλη Βρετανία, η οποία υιοθετήθηκε το 1776. Η εθνική εορτή της χώρας, γνωστή στα αγγλικά ως “Independence Day” ή “Fourth of July”, συνοδεύεται παραδοσιακά από παρελάσεις και εντυπωσιακές επιδείξεις πυροτεχνημάτων. Το 2026, ωστόσο, ο εορτασμός αποκτά ιδιαίτερο συμβολισμό, καθώς συμπληρώνονται 250 χρόνια από την ίδρυση του αμερικανικού

κράτους.

Στις 2 Ιουλίου 1776, το Ηπειρωτικό Κογκρέσο ψήφισε υπέρ της ανεξαρτησίας και δύο ημέρες αργότερα, 4 Ιουλίου 1776, έδωσε στην δημοσιότητα την Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας, που ήταν έργο του δικηγόρου και μετέπειτα προέδρου των ΗΠΑ Τόμας Τζέφερσον. Η Διακήρυξη αυτή, που απευθυνόταν «προς την κοινή γνώμη όλης της ανθρωπότητας», αποτέλεσε την πρώτη πρακτική εφαρμογή των πολιτικών αρχών του Διαφωτισμού.



Η υπογραφή της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας. Πίνακας του Ραλφ Τρέμπλι.

Αμερικής Ελπιδοφόρος: «Να οικοδομούμε επάνω στις αυταπόδεικτες αλήθειες της πίστεως και της ελευθερίας»

Στο πλαίσιο αυτό, ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος εξέδωσε Εγκύκλιο για την 4η Ιουλίου. Με αφετηρία τη φράση της Διακήρυξης, «θεωρούμε τις αλήθειες αυτές ως αυταπόδεικτες», ο Αρχιεπίσκοπος υπογραμμίζει ότι η φετινή επέτειος αφορά δέκα περίπου γενεές Αμερικανών. Άλλοι έφθασαν στη χώρα νωρίς και άλλοι μετανάστευσαν πολύ αργότερα, όμως, όπως σημειώνει, όλοι μετέχουν «στην ευλογία της υπηκοότητας σε αυτή τη θαυμαστή χώρα».



Ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος

Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ελπιδοφόρος αναγνωρίζει ότι δεν υπήρξε ποτέ τέλεια χώρα, κοινωνία, αυτοκρατορία ή έθνος στην ιστορία. Επισημαίνει όμως ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες επιχείρησαν, μέσα από τις γενεές τους, να παραμείνουν πιστές όχι μόνο στη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας, αλλά και στην αρχή ότι «η ζωή, η ελευθερία και η επιδίωξη της ευτυχίας» αποτελούν αναφαίρετα δικαιώματα κάθε ανθρώπου.

Συνδέοντας το πολιτικό ιδεώδες με την ορθόδοξη θεολογία, υπενθυμίζει ότι κάθε άνθρωπος είναι πλασμένος κατ’ εικόνα Θεού, ακόμη και όταν αυτή η εικόνα τραυματίζεται και αμαυρώνεται από την αμαρτία. Κατά τον ίδιο τρόπο, όπως οι Πατέρες του Έθνους αναγνώρισαν ότι ο Δημιουργός χάρισε στον άνθρωπο «απαραβίαστα δικαιώματα», έτσι και η Εκκλησία αναγνωρίζει την απαράγραπτη αξία κάθε προσώπου.

Η διακήρυξη ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι ενώπιον του Θεού αποτελεί, κατά τον Αρχιεπίσκοπο, μία «αυταπόδεικτη» αλήθεια, η οποία ωστόσο δεν επιβεβαιώνεται

πάντοτε στην πράξη, εξαιτίας κοινωνικών ανισοτήτων και ανισορροπιών. Για τον λόγο αυτό καλεί τους πιστούς να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των άλλων, ακόμη και όταν αυτοί φαίνονται διαφορετικοί ως προς την καταγωγή, τον πολιτισμό, τη γλώσσα ή την προσωπικότητά τους. Η τελική αξία του ανθρώπινου προσώπου, τονίζει, δεν απορρέει από εξωτερικά χαρακτηριστικά, αλλά από την εικόνα του Θεού, κατά την οποία δημιουργήθηκε.

Η αποστολή των χριστιανών, προσθέτει, είναι να εργάζονται ώστε η εικόνα να προχωρήσει προς την καθ' ομοίωση, δηλαδή προς την πλήρωση της κοινής ανθρώπινης φύσεως μέσα από την αδιάκοπη πορεία προς τη θέωση. Η πορεία αυτή περνά από την αγάπη, τη συμπόνια, το έλεος και τη συγχώρηση, με τη χάρη του Θεού και με την ακολουθία των ιχνών του Ιησού Χριστού.

«Είμαστε αληθινά ευλογημένοι που ζούμε και προοδεύουμε σε αυτή τη γη», αναφέρει ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής, σημειώνοντας ότι οι αξίες της αυτοδιοίκησης συναντούν την πίστη των Ορθοδόξων. Με αφορμή τη διακοσιοστή πεντηκοστή επέτειο, καλεί όλους να παραμείνουν ενωμένοι και να οικοδομούν επάνω στις αυταπόδεικτες αλήθειες της πίστεως και της ελευθερίας, οι οποίες, όπως σημειώνει, αποτελούν θεμέλιο της ζωής, της δημοκρατίας και, τελικά, της ευτυχίας.

Διαβάστε αναλυτικά την Εγκύκλιο:

Ο Αμερικής Ελπιδοφόρος για την 4η Ιουλίου και τα 250 χρόνια της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ

Η θρησκευτική ελευθερία στο επίκεντρο του μηνύματος του Μητροπολίτη Αγίου Φραγκίσκου Γερασίμου για την 4η Ιουλίου

Στο ίδιο πνεύμα κινείται και το βιντεοσκοπημένο μήνυμα του Μητροπολίτη Αγίου Φραγκίσκου κ. Γερασίμου, ο οποίος παρουσιάζει την επέτειο ως ένα ορόσημο που εμφανίζεται σπάνια στην ιστορία ενός έθνους. Ο Σεβασμιώτατος σημειώνει ότι πριν από δυόμισι αιώνες «μια μικρή ομάδα αποφασισμένων ανδρών συγκεντρώθηκε στη Φιλαδέλφεια» και, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή, την περιουσία και την τιμή της, υπέγραψε μια διακήρυξη που επρόκειτο να αλλάξει τον κόσμο.



Ο Μητροπολίτης Αγίου Φραγκίσκου κ. Γεράσιμος © PHOTO: GOA/Dimitrios Panagos

Καλεί, έτσι, τους πιστούς, ανάμεσα στα πυροτεχνήματα και στις συγκεντρώσεις με συγγενείς και φίλους, να σταθούν για λίγο απέναντι στο «εξαιρετικό δώρο» της χώρας. Οι λέξεις της Διακήρυξης, σημειώνει, εξακολουθούν να συγκινούν: «Θεωρούμε αυτές τις αλήθειες αυταπόδεικτες, ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν ίσοι και ότι είναι προικισμένοι από τον Δημιουργό τους με ορισμένα αναφαίρετα δικαιώματα, μεταξύ των οποίων η ζωή, η ελευθερία και η επιδίωξη της ευτυχίας».

Ο Μητροπολίτης κ. Γεράσιμος υπογραμμίζει ότι οι αρχές αυτές δεν είναι μόνο πολιτικές ιδέες, αλλά «θεολογικές διακηρύξεις». Οι ιδρυτές των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως αναφέρει, δεν απέδωσαν τα δικαιώματα στις κυβερνήσεις ή στους βασιλείς, αλλά στον ίδιο τον Θεό. Από αυτή την πεποίθηση πηγάζει η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κανένα επίγειο κέντρο εξουσίας δεν μπορεί να την αφαιρέσει.

Συγκρίνοντας την Αμερικανική με τη Γαλλική Επανάσταση, ο Μητροπολίτης Αγίου Φραγκίσκου επισημαίνει ότι η δεύτερη, παρά τα συνθήματα περί ελευθερίας και ισότητας, οδηγήθηκε γρήγορα στην αθεΐα, την τρομοκρατία και την αιματοχυσία, εκθρονίζοντας, όπως αναφέρει, τον Παντοδύναμο και βεβηλώνοντας την Εκκλησία. Αντιθέτως, η Αμερικανική Επανάσταση παρουσιάζεται ως κίνηση

εμψυχωμένη από την αίσθηση διαθήκης με τον Θεό, από μια ελευθερία που θεμελιώνεται στον νόμο και από ηθική σοβαρότητα αντλημένη από την πηγή του χριστιανικού πολιτισμού. «Αυτός είναι ο λόγος που το αμερικανικό εγχείρημα άντεξε», τονίζει.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη θρησκευτική ελευθερία ως έναν από τους σημαντικότερους καρπούς του ιδρυτικού οράματος. Πρόγονοι των σημερινών Αμερικανών έφθασαν από κάθε γωνιά της γης με την προσδοκία να λατρεύουν ελεύθερα τον Θεό, να ανατρέφουν τα παιδιά τους μέσα στην πίστη και να δημιουργούν κοινότητες ριζωμένες στις βαθύτερες πεποιθήσεις τους. Αυτή η ελευθερία, κατά τον Μητροπολίτη, επέτρεψε στην Ορθόδοξη κοινότητα να ριζώσει και να ανθίσει: οι ναοί, τα σχολεία και η φιλανθρωπική διακονία στο όνομα του Χριστού καθίστανται δυνατά χάρη στη θεμελιώδη αυτή αρχή.

Επί 250 χρόνια, σημειώνει, οι Ηνωμένες Πολιτείες δοκιμάσθηκαν, άντεξαν, υστέρησαν απέναντι στα ίδια τους τα ιδανικά, αλλά και αγωνίσθηκαν για να τα προσεγγίσουν. Μέσα σε αυτή τη διαδρομή, η Εκκλησία παρέμεινε παρούσα, προσευχόμενη για τη χώρα, διακονώντας τον λαό της και δείχνοντας προς Εκείνον που είναι η πηγή κάθε ευλογίας. Οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί, τονίζει, δεν είναι θεατές της αμερικανικής ιστορίας, αλλά μέρος της, με ευθύνη να συμβάλουν ώστε η χώρα να ανταποκρίνεται στα υψηλά ιδανικά πάνω στα οποία θεμελιώθηκε.

Επικαλούμενος τον Ψαλμό, «μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἐστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ, λαός, ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῷ», ο Μητροπολίτης κ. Γεράσιμος καλεί σε ευχαριστία προς τον Θεό, προσευχή για τους ηγέτες και για όλους τους πολίτες, καθώς και σε δέσμευση των Ορθοδόξων Αμερικανών να ζήσουν με το ίδιο θάρρος, την ίδια πίστη και την ίδια αγάπη για την ελευθερία που γέννησαν τη χώρα.

Η “New York Times” για το φαινόμενο των μεταστροφών στην Ορθοδοξία

Η επέτειος των 250 ετών βρίσκει, παράλληλα, την Ορθοδοξία στις Ηνωμένες Πολιτείες ενώπιον ενός αξιοσημείωτου φαινομένου μεταστροφών. **Η “New York Times”, σε εκτενές άρθρο της 18ης Νοεμβρίου 2025, το οποίο υπογράφει η δημοσιογράφος Ρουθ Γκράχαμ, που καλύπτει θέματα θρησκείας, πίστης και αξιών, καταγράφει την αύξηση των προσηλύτων στην Ορθοδοξία**, ιδίως νέων ανθρώπων προερχόμενων κυρίως από τον Προτεσταντισμό, αλλά και από τον Ρωμαιοκαθολικισμό.

Το άρθρο αρχίζει με τη μαρτυρία του πρωτοπρεσβυτέρου Άντριου Ντάμικ, ιερέα της Αντιοχειανής Ορθόδοξης Εκκλησίας και συγγραφέα στην Ανατολική Πενσυλβάνια. Αναφερόμενος στις μεγάλες ομάδες νέων ανθρώπων που εμφανίζονται σε πολλές ενορίες, ο π. Άντριου σημειώνει: «Σε ολόκληρη την ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αμερική, αυτό δεν έχει ξανασυμβεί», προσθέτοντας ότι πρόκειται για «καινούργιο έδαφος για όλους».

Η Γκράχαμ παρατηρεί ότι «κάτι αλλάζει σε μια κατά τα άλλα ήσυχη γωνιά του Χριστιανισμού στις Ηνωμένες Πολιτείες», η οποία υπερηφανεύεται για τη συνέχειά της μέσα στον χρόνο. Ιερείς μιλούν για πρωτοφανείς αριθμούς εκκλησιασμού, παλαιότερα μέλη επιχειρούν να προσαρμοστούν στην εισροή νέων πιστών, ενώ ενορίες σχεδιάζουν πώς θα ανταποκριθούν σε περισσότερους υποψήφιους προσήλυτους από όσους μπορεί να διαχειρισθεί ρεαλιστικά ο υπάρχων κλήρος. Η αρχαία παράδοση της Ορθοδοξίας, σύμφωνα με το δημοσίευμα, προσελκύει ζωηρούς νέους πιστούς, ιδιαίτερα συντηρητικούς νεαρούς άνδρες, οι οποίοι έλκονται από αυτό που περιγράφουν ως μια πιο απαιτητική, ακόμη και δύσκολη, άσκηση του Χριστιανισμού.

Κατά το άρθρο, ορισμένοι νεαροί προσήλυτοι, επηρεασμένοι και από τη ρητορική της λεγόμενης «manosphere», θεωρούν ότι η Ορθοδοξία τους προσφέρει σκληρές αλήθειες και επιβεβαιώνει την ανδρικότητά τους. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Ορθόδοξη Χριστιανοσύνη παραμένει η μικρότερη και λιγότερο γνωστή από τις τρεις μεγάλες χριστιανικές παραδόσεις, εκπροσωπώντας περίπου το 1% του πληθυσμού, έναντι 40% των Προτεσταντών και 20% των Ρωμαιοκαθολικών.

Τα ορθόδοξα στασίδια, ιστορικά, γεμίζουν με μετανάστες από την Ελλάδα, την Ουκρανία και άλλες χώρες με μεγάλους ορθόδοξους πληθυσμούς, ενώ τα παιδιά τους που γεννήθηκαν στην Αμερική συχνά κατευθύνονται προς άλλες εκκλησίες. Ωστόσο, κατά τη “New York Times”, αναδύεται πλέον με εντυπωσιακό τρόπο μια εγχώρια, «αμερικανική» Ορθοδοξία. Πολλοί από τους νέους που γεμίζουν σήμερα τους ναούς γνώρισαν την Ορθοδοξία μέσα από σκληροπυρηνικούς influencers στο YouTube και σε άλλες ψηφιακές πλατφόρμες.

Οι επικριτές ονομάζουν ορισμένους από αυτούς τους ενθουσιώδεις νέους προσήλυτους «Orthobros». Σε μία χαρακτηριστική σκηνή που περιγράφει το δημοσίευμα, ένα καλοκαιρινό βράδυ οι νέοι της ενορίας των Αγίων Πάντων στο Ράλεϊ της Βόρειας Καρολίνας συγκεντρώθηκαν σε βιβλιοπωλείο-μπαρ στη βόρεια πλευρά της πόλης. Στο αποκορύφωμα της συνάντησης υπήρχαν λίγες μόνο γυναίκες και περισσότεροι από σαράντα άνδρες.

Ο φοιτητής του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας, Τζος Έλκινς, απέδωσε το γεγονός στο ότι οι προτεσταντικές και καθολικές εκκλησίες έχουν, όπως είπε, πολύ «θηλυκή ατμόσφαιρα», ενώ η Ορθοδοξία «απευθύνεται στην ανδρική ψυχή». Ο 20χρονος, ο οποίος μιλούσε με άνεση για μαρτυρικές διηγήσεις του 2ου αιώνα και για το «μοναρχικό επισκοπάτο», περιέγραφε με ενθουσιασμό τη Θεία Λειτουργία, μια πολυώρη λατρευτική σύναξη κατά την οποία οι πιστοί κατά κανόνα στέκονται όρθιοι. «Η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι η μόνη εκκλησία που πραγματικά "προπονεί" σκληρά τους άνδρες και λέει: "Αυτό πρέπει να κάνεις"», ανέφερε.



Ο υπαξιωματικός του Αμερικανικού στρατού Bryson Baglay βαφτίσθηκε Ορθόδοξος στον ιερό ναό του Αγίου Φιλίππου στη Νάσουα του Νιου Χαμσάιρ και έλαβε το όνομα Παναγιώτης προς τιμήν της Παναγίας. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΛΜΟΥΚΟΣ

Για πολλούς Αμερικανούς, ακόμη και για άλλους χριστιανούς, η Θεία Λειτουργία είναι μόνο ένα από τα άγνωστα στοιχεία της ορθόδοξης ζωής. Οι ακολουθίες περιλαμβάνουν ψαλμωδίες, θυμίαμα, βαθιές μετάνοιες μπροστά στις εικόνες και τελούνται σε μεγάλο βαθμό εκτός οπτικού πεδίου των πιστών. Η Εκκλησία διατηρεί επίσης αυστηρό και περίπλοκο πρόγραμμα νηστειών. Ο 29χρονος Μάθιου Χέρμαν Χάντσον, ο οποίος ασπάσθηκε την Ορθοδοξία στις αρχές της τρίτης δεκαετίας της ζωής του και εργάζεται στο βιβλιοπωλείο του Ράλεϊ, δηλώνει: «Είναι πολύ πιο δύσκολο απ' όσο νόμιζα. Αλλά μου μιλά με τρόπο που τίποτε άλλο δεν το έκανε». Όταν πρωτοστράφηκε στην Ορθοδοξία, χρειάσθηκε να εξηγεί στους

φίλους του τι ακριβώς είναι η Εκκλησία.

Η νέα αυτή γενιά, σύμφωνα με το δημοσίευμα, ανατρέπει τις προσδοκίες πολλών μελετητών και θρησκευτικών ηγετών, οι οποίοι παρακολουθούσαν για δεκαετίες τη σταδιακή εκκοσμίκευση των Ηνωμένων Πολιτειών, με κάθε νέα γενιά να εμφανίζεται λιγότερο θρησκευόμενη από την προηγούμενη. Ορισμένες πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι οι νεαροί άνδρες αψηφούν αυτή την τάση.

Το άρθρο υπενθυμίζει ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία ανάγει την εκκλησιαστική της γενεαλογία στον Ιησού Χριστό και στους πρώτους Αποστόλους. Κατά την πρώτη χιλιετία, η εξάπλωση του Χριστιανισμού οδήγησε σε βαθύ θεολογικό και πολιτικό ρήγμα μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας, δηλαδή της Ρωμαιοκαθολικής. Το Σχίσμα του 11ου αιώνα, με ζητήματα όπως το πρωτείο του Πάπα, χώρισε οριστικά τις δύο πλευρές, ενώ η Ανατολική Ορθοδοξία συνέχισε να ευδοκιμεί στη Μέση Ανατολή, την Ανατολική Ευρώπη και τη Ρωσία.

Στις ΗΠΑ, οι Ορθόδοξοι εμφανίζονται νεότεροι και, αναλογικά, περισσότερο άνδρες από άλλες χριστιανικές ομάδες. Σύμφωνα με στοιχεία του Pew Research Center που επικαλείται η εφημερίδα, περισσότερο από το 60% των Ορθοδόξων είναι άνδρες, έναντι 46% των Ευαγγελικών, ενώ το 24% είναι κάτω των 30 ετών, έναντι 14% στους Ευαγγελικούς και αντίστοιχων διαφορών σε σχέση με τους Ρωμαιοκαθολικούς.

Ορισμένοι προσήλυτοι εκτιμούν ότι η Ορθοδοξία έχει πιο έντονα «ανδρική» αίσθηση. Οι ιερείς, οι οποίοι πρέπει να είναι άνδρες και μπορούν να είναι έγγαμοι, συχνά έχουν μεγάλα γένια και πολυμελείς οικογένειες. Η ορθόδοξη ζωή ζητά θυσίες, όπως η νηστεία, αντί να προσφέρει σύγχρονη συναισθηματική μουσική ή κηρύγματα θεραπευτικού χαρακτήρα, τα οποία οι ίδιοι επικρίνουν ως χαρακτηριστικά των μεγάλων ευαγγελικών τηλεοπτικών εκκλησιών, των λεγόμενων megachurches.

Ο 26χρονος Τζέροντ Στάιν τοποθετεί την αναζήτηση αυτή και στο κοινωνικό πλαίσιο: «Οι νέοι άνδρες χρειάζονται σκοπό, ό,τι κι αν είναι αυτό». Όπως λέει, δυσκολεύονται να βρουν εργασία ή να εισαχθούν σε σχολές και συχνά λαμβάνουν από την κοινωνία το μήνυμα: «Δεν σας χρειαζόμαστε πραγματικά».

Κοινή ποιμαντική μέριμνα από τους Κανονικούς Ορθόδοξους Επισκόπους για τους μεταστραφέντες στην Ορθοδοξία

Το ζήτημα της αυξημένης μεταστροφής προς την Ορθοδοξία τέθηκε και στο

επίκεντρο της **14ης τακτικής συνεδρίασης της Συνέλευσης των Κανονικών Ορθοδόξων Επισκόπων στις ΗΠΑ τον Νοέμβριο του 2025**. Ο Μητροπολίτης Νέας Υόρκης και Βορείου Αμερικής κ. Σάββας, του Πατριαρχείου Αντιοχείας και Αντιπρόεδρος της Συνέλευσης, παρουσίασε τις βασικές κατευθύνσεις για την υποδοχή και τη στήριξη όσων μεταστρέφονται στην Ορθόδοξη Εκκλησία.



«Η ανάπτυξη του κινήματος της μεταστροφής, για διάφορους λόγους, συνέβαλε στο να καταστεί η Ορθοδοξία μια γνωστή θρησκεία στην Αμερική», τόνισε ο Μητροπολίτης κ. Σάββας. «Μάλιστα, τώρα βιώνει επιταχυνόμενη ανάπτυξη. Ας μην σπαταλήσουμε αυτή τη στιγμή της χάριτος».

Η στροφή προς την Ορθοδοξία, όπως επισημάνθηκε, δεν περιορίζεται στις ελληνορθόδοξες ενορίες. Αντίστοιχες αναφορές προέρχονται και από τις αντιοχειανές ενορίες. Ο Μητροπολίτης κ. Σάββας χαρακτήρισε την Ορθόδοξη πίστη στη Βόρεια Αμερική ως ευρισκόμενη σε ιστορικό σταυροδρόμι και αναφέρθηκε στον «αιώνα του ευαγγελισμού» που διαμορφώνεται σήμερα.

«Ο αιώνας της “εκκλησίας των μεταναστών” τελείωσε· ο αιώνας του ευαγγελισμού έχει αρχίσει», υπογράμμισε. «Η αποστολή της Ορθοδοξίας δεν είναι πλέον πρωτίστως γεωγραφική, από την Αντιόχεια στην Αμερική, αλλά υπαρξιακή».